Актуальні проблеми адміністративно-правового забезпечення діяльності Національної поліції. Харків, 2017
УДК 351.74:004(477)

Валерія Сергіївна ЧЕРНОВОЛ,
курсант факультету № 4
Харківського національного університету внутрішніх справ;

Науковий керівник:
Вадим Сергійович СЕЛЮКОВ,
кандидат юридичних наук, доцент кафедри
адміністративної діяльності поліції факультету № 3
Харківського національного університету внутрішніх справ

КІБЕРБЕЗПЕКА ЯК РІЗНОВИД ПУБЛІЧНОЇ БЕЗПЕКИ

Наразі в національному законодавстві України широко використовуються терміни «публічна безпека» і «кібербезпека», проте не існує їх офіційного тлумачення. Такі науковці, як О. М. Бандурка, О. О. Панова, А. Т. Комзюк та інші досліджували поняття «публічна безпека», його зміст та значення, в свою чергу такі науковці як А. О. Баранов, В. П. Шеломенцев та інші, розглядали лише поняття та зміст дефініції «кібербезпека», наразі немає повного, всебічного дослідження, яке б висвітлювало співвідношення понять «публічна безпека» та «кібербезпека».

Поняття «безпека» в широкому розумінні, позначає відсутність небезпеки, її попередження, стан, за якого не може бути завдано шкоди, а також надійність, стабільність чого-небудь.

Термін «публічна безпека» потребує більш детального дослідження, зокрема в контексті його використання в Законі України «Про Національну поліцію». Окрім вищезазначеного Закону України його було вжито лише в наказі МВС України «Про затвердження норм належності однострою поліцейських (у мирний час)» від 22 червня 2016 року № 530.

Аналіз змісту чинних нормативно-правових актів, таких як Конституція України – ст. 34–36, 39, 92, 116, 138, Кодекс України про адміністративні правопорушення – глава 14 «Адміністративні правопорушення, що посягають на громадський порядок і громадську безпеку», Кримінальний кодекс України – розділ 9 «Злочини проти громадської безпеки» та розділ 12 «Злочини проти громадського порядку та моральності», Закон України «Про правовий режим

© Черновол В. С., 2017

надзвичайного стану» тощо, свідчить про те, що в аналогічному значенні законодавцем використовувались терміни «громадська безпека», «громадський порядок».

На думку А. В. Басова та О. І. Парубова, зміст громадської безпеки відображає суспільні відносини, які виникають у межах реалізації правових і технічних норм, спрямованих на забезпечення безпеки населення, а також пов'язані з попередженням загроз, небезпечних для життя і здоров'я людей [1].

На даний час відсутнє офіційне тлумачення поняття «публічна безпека», проте спираючись на нормативно-правові акти чинного національного законодавства України та на дослідження деяких вчених можна зробити висновок, що поняття «громадська безпека» та «публічна безпека» є тотожними та однорідними.

Останнім часом великого значення набуло питання стану захищеності критичної інфраструктури України від кіберзагроз. Разом з ним постало питання законодавчого регулювання діяльності щодо забезпечення такої захищеності та офіційного визначення деяких спеціальних термінів, які використовуються в нормативно-правових актах щодо такого регулювання.

На думку О. А. Баранова, під детермінацією «кібербезпека» необхідно розуміти – деякий стан комп'ютерних та цифрових систем, за якого нейтралізуються загрози доступності, цілісності або конфіденційності даних, що циркулюють в таких інформаційних системах[2].

Дане положення має важливий методологічний зміст у розумінні місця і ролі проблеми кібербезпеки в контексті інших видів безпеки.

Наразі, законодавчого визначення терміну «кібербезпека» не існує, проте, наявна спроба ввести офіційне тлумачення даного визначення, в проекті Закону України «Про основні засади забезпечення кібербезпеки України», відповідно до п. 2, ч.1, ст. 1 якого кібербезпекою є стан захищеності життєво важливих інтересів людини і громадянина, суспільства та держави в кіберпросторі [3].

Відповідно до п. 1 та п.2 ст. 2 Закону України «Про Національну поліцію» завданнями Національної поліції є надання поліцейських послуг у сферах: забезпечення публічної безпеки і порядку та охорони прав і свобод людини, а також інтересів суспільства і держави [4].

Виходячи з визначення терміну «кібербезпека», передбаченого в проекті Закону України «Про основні засади забезпечення кібербезпеки України», можна стверджувати, що забезпечення кібербезпеки на даний час є одним з завдань Національної поліції, яке прямо не встановлено Законом України «Про Національну поліцію».

Проте, в Розділі 3 «Національна система кібербезпеки, основні суб'єкти забезпечення кібербезпеки» Стратегії кібербезпеки України, затвердженої Указом Президента України від 15 березня 2016 року № 96/2016, передбачено наступне: «На Національну поліцію України покладені в установленому порядку такі основні завдання: забезпечення захисту прав і свобод людини та громадянина, інтересів суспільства і держави від злочинних посягань у кіберпросторі; запобігання, виявлення, припинення та розкриття кіберзлочинів; підвищення поінформованості громадян про безпеку в кіберпросторі»[5].

Вищевказана інформація наочно демонструє взаємозв'язок понять «публічна безпека» та «кібербезпека», проте дефініція «публічна безпека» є більш широким поняттям, яке вміщує в собі ознаки притаманні дефініції «кібербезпека». Таким чином, можна дійти висновку, що кібербезпека є частиною публічної безпеки.

Список бібліографічних посилань

1. Басов А. В. Забезпечення громадської безпеки: поняття та зміст. *Адміністративне право і процес.* 2012. № 2 (2). URL: http://applaw.knu.ua/index.php/arkhiv-nomeriv/2-2-2012/item/52-zabezpechennya-hromadskoyi-bezpeky-ponyattya-ta-zmist-basov-a-v (дата звернення: 17.10.2017).

2. Баранов О. А. Про тлумачення та визначення поняття «кібербезпека». *Правова інформатика.* 2014. № 2 (42). С. 54–62. URL: http://ippi.org.ua/sites/default/files/14boavpk.pdf (дата звернення: 17.10.2017).

3. Про основні засади забезпечення кібербезпеки України : проект закону України від 05.10.2017 // База даних (БД) «Законодавство України» / Верховна Рада (ВР) України. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=55657 (дата звернення: 17.10.2017).

4. Про Національну поліцію : закон України від 02.07.2015 № 580-VIII // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19 (дата звернення: 16.10.2017).

5. Стратегія кібербезпеки України : затв. указом Президента України від 15.03.2016 № 96/2016 // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/96/2016 (дата звернення: 16.10.2017).

Одержано 29.10.2017

УДК 342.95(477)

Мар'ян Васильович ЧЕРХАВСЬКИЙ,
слухач магістратури факультету № 1
Харківського національного університету внутрішніх справ

Науковий керівник:
Вадим Сергійович СЕЛЮКОВ,
кандидат юридичних наук, доцент кафедри
адміністративної діяльності поліції факультету № 3
Харківського національного університету внутрішніх справ

ЩОДО НЕДОЛІКІВ КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ВЧИНЕННЯ ПРАВОПОРУШЕННЯ, ПОВ'ЯЗАНОГО З КОРУПЦІЄЮ

Осінь 2014 року знаменувала для України прийняття низки нормативно-правових документів спрямованих на запобігання та протидію корупції, що у свою чергу дозволило нашій державі, налагодити співпрацю із Європейським союзом, покращити імідж нашої держави на дипломатичній арені, а також зміцнити адміністративну, економічну та соціальну структуру в цілому. 14 жовтня 2014 року Верховною Радою України був прийняти закон України «Про запобігання корупції», який повинен був надати правову основу для здійснення протидії корупції, у юридичному сенсі розділити низку понять, таких як корупційне правопорушення, правопорушення пов'язане із корупцією, потенційний та реальний конфлікт інтересів.

У рамках обраної проблематики нами пропонується здійснити комплексний аналіз щодо питання кримінальної відповідальності за вчинення правопорушення пов'язаного із корупцією, здійснити відмежування від корупційного правопорушення та вказати на недоліки юридичної відповідальності за відповідне суспільно-небезпечне діяння.

© Черхавський М. В., 2017